

Klub Radnych

Prawa i Sprawiedliwości i Niezależnych

Przewodniczący Rady Gminy Czerwonak

Pan Wojciech Skrzekut

Składamy projekt uchwały dotyczący **Programu "Czerwonacka Karta Osoby
Niepełnosprawnej"** celem procedowania i przyjęcia go przez Radę Gminy Czerwonak.

W imieniu Klubu

Jacek Sommerfeld

Projekt

z dnia.....2020 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY GMINY CZERWONAK
z dnia.....2020r.
wprowadzająca Program "Czerwonacka Karta Osoby Niepełnosprawnej"

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 i 1309) uchwala się, co następuje:

§1. Uchwała określa:

1. świadczenia z tytułu znacznej niepełności, postępowanie w sprawie przyznania świadczeń, zasady ich realizacji i finansowania.
2. usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze, zasady i kontrolę ich świadczenia;
3. zasady prowadzenia przeszkoleń z zakresu opieki nad osobą niepełnosprawną.

Art. 4. 1. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

§2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

1. osobie o znacznej niepełnosprawności – oznacza to osobę, w stosunku do której wydano orzeczenie o niezdolności do pracy, wymagającej stałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu rozdz. 2 art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 r. oraz z 2017 r. poz. 777, 935 i 1428);
2. osobie bliskiej – oznacza to osobę sprawującą osobiście nieodpłatną opiekę nad osobą niepełnosprawną;
3. karcie osoby niepełnosprawnej (czeku opiekuńczym) – oznacza to dokument, w którym osoba niepełnosprawna poleca gminie dokonanie na rzecz podmiotu świadczącego usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze, zapłaty za te usługi;
4. asystencie osoby niepełnosprawnej – oznacza to osobę świadczącą usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze w formie opieki domowej na rzecz nie więcej niż 3 osób niesamodzielnych, sprawującą osobiście opiekę nad tymi osobami.

§3. Świadczeniami z tytułu niepełnosprawności są:

1. świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze;
2. refundacja kosztów usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, zwana dalej „opieką zastępczą”;
3. pomoc dla osoby zamieszkującej (opiekunowi) osoby, której zostało przyznane świadczenie z tytułu niepełnosprawności. Pomoc ta może być przeznaczona na zatrudnienie opiekuna/rehabilitanta, która dała by wytchnienie w codziennej opiece, zwana dalej "usługą wytchnieniową";
4. refundacja kosztów dojazdu, transportu dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

§4. Przyznanie i realizacja świadczeń z tytułu niesamodzielnności oraz kontrola świadczenia usług pielęgnacyjno-opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy wykonywanym jako zadanie pomocy społecznej.

§5. W przypadku marnotrawienia świadczeń z tytułu niesamodzielnności lub ich wykorzystania niezgodnie z celem na

jaki zostały przyznane, ośrodek pomocy społecznej uchyla decyzję o przyznaniu świadczenia.

§6. Świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze przyznaje się osobie niepełnosprawnej na pokrycie kosztów usług pielęgnacyjno-opiekuńczych.

§7. Świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze przyznaje się osobie niepełnosprawnej nieposiadającej osoby bliskiej, sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną albo osób bliskich sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną wspólnie, co najmniej w wymiarze ustalonym zgodnie z art. 6b ust. 5–7 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanym dalej „wymiarom odpowiednim dla stopnia niesamodzielności”.

§8. W przypadku, gdy osoba niepełnosprawna posiada osobę bliską sprawującą opiekę nad osobą niepełnosprawną albo osoby bliskie sprawujące opiekę nad osobą niepełnosprawną wspólnie, w wymiarze mniejszym niż wymiar odpowiedni dla danego stopnia niepełnosprawności, świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze przyznaje się pod warunkiem:

1. odbycia odpowiednio przez osobę bliską albo osoby bliskie przeszkolenia z zakresu opieki nad osobą niepełnosprawności,
2. pozostawania osób bliskich, innych niż osoby uczące się, w stosunku zatrudnienia, podejmowania przez te osoby innej pracy zarobkowej, lub wykonywania przez nie działalności gospodarczej.

§9. Osoba niepełnosprawna, której przyznano świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze ma prawo do pokrycia tych kosztów przez gminę co miesiąc, do wysokości, o której mowa w §19.

§10. 1. Osoba niepełnosprawna poleca gminie dokonanie zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze zrealizowane w danym miesiącu.

2. Gmina dokonuje zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze podmiotowi świadczącemu te usługi po przedstawieniu przez niego Karty Osoby Niepełnosprawnej.

3. Osoba niepełnosprawna poleca gminie dokonanie zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze, wykorzystując Kartę Osoby Niepełnosprawnej.

4. Gmina dokonuje zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze w terminie 14 dni od przedstawienia Karty Osoby Niepełnosprawnej – w formie wydanego Czeku opiekuńczego.

§11. Odmowa dokonania zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze następuje w drodze decyzji.

§12. Do wniosku o przyznanie świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego dołącza się w szczególności:

1. oświadczenie osoby niepełnosprawnej o nieposiadaniu osób bliskich sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną w wymiarze odpowiednim dla stopnia niepełnosprawności;
2. oświadczenie osoby bliskiej lub osób bliskich o sprawowaniu opieki nad osobą niepełnosprawną w wymiarze mniejszym niż wymiar odpowiedni dla stopnia niepełnosprawności;
3. inne dokumenty, w tym dokumenty potwierdzające zatrudnienie osób wspólnie zamieszkujących z osobą niepełnosprawną i osób bliskich.

§13. Świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze można przyznać z urzędu.

§14. 1. Przyznanie świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego poprzedza się przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego.

2. Wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny.

§15. 1. Świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze przyznaje się do końca okresu, na jaki osobie niepełnosprawnej zostało wydane orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

2. Zmiana decyzji o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego może nastąpić w każdym czasie na wniosek osoby niepełnosprawnej albo z urzędu.

§16. Wraz z decyzją o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjno - opiekuńczego osoba niepełnosprawna otrzymuje Kartę Osoby Niepełnosprawnej.

§17. 1. W przypadku zbiegu u jednej osoby prawa do świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego z:

1) prawem do zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518, z późn. zm.1)), osobie tej przysługuje świadczenie pielęgnacyjno- opiekuńcze albo zasiłek pielęgnacyjny,

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 oraz z 2017 r. poz. 60, 624, 777, 1321, 1428 i 1543).

2) prawem do dodatku pielęgnacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017 r. Poz. 1383 i 1386) oraz ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277 i 2043 oraz z 2017 r. poz. 2, 624 i 715), osobie tej przysługuje świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze albo dodatek pielęgnacyjny - według własnego wyboru.

§18. Świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze nie przysługuje osobie niepełnosprawnej, której osoba bliska pobiera:

1) specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przyznane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;

2) zasiłek dla opiekunów, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428).

§19. Wysokość pokrywanych przez gminę miesięcznych kosztów usług opiekuńczych wynosi:

1) 45% najniższego wynagrodzenia z 2018 r. – dla osoby niepełnosprawnej o ustalonym znacznym stopniu niepełnosprawności lub przyznanej z urzędu po wnikliwej analizie sytuacji rodzinnej.

§20. Wójt określi, w drodze rozporządzenia, wzór Karty Osoby Niepełnosprawnej, a także sposób zindywidualizowania blankietu Czeku opiekuńczego, biorąc pod uwagę zróżnicowanie wysokości pokrywanych kosztów usług pielęgnacyjno-opiekuńczych w zależności od stopnia niepełnosprawności oraz konieczność zabezpieczenia czeku przed sfałszowaniem.

§21. Wójt określi, w drodze zarządzenia, sposób przeprowadzania wywiadu środowiskowego, miejsce i terminy jego przeprowadzania, wzór kwestionariusza wywiadu oraz wzory oświadczeń, o których mowa w art. 14 pkt 1 i 2, mając na uwadze kompletność danych niezbędnych do przyznania świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz potrzebę kontroli ośrodka pomocy społecznej nad świadczeniem usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, a także uwzględniając sytuacje, w których wypełnia się jedynie poszczególne części kwestionariusza wywiadu.

§22. Wójt określi w drodze zarządzenia, na dany rok na podstawie przyjętej w uchwale budżetowej kwoty na Program "Czerwona Karta Osoby Niepełnosprawnej", wysokość pokrywanych przez gminę miesięcznych kosztów usług opiekuńczych, tak aby zapewnić ciągłość pokrywania przez gminę miesięcznych kosztów usług opiekuńczych.

§23. 1. Usługami pielęgnacyjno-opiekuńczymi są: podstawowa pielęgnacja ciała, pomoc w odżywianiu, poruszaniu, przemieszczaniu oraz prowadzeniu i zaopatrzeniu gospodarstwa domowego.

2. Podstawowa pielęgnacja ciała obejmuje, w szczególności czynności polegające na utrzymaniu higieny ciała, w tym związane z wydalaniem oraz niezbędne zabiegi kosmetyczne.

3. Pomoc w odżywianiu obejmuje w szczególności przygotowanie posiłku oraz udzielenie pomocy przy jego spożywaniu.

4. Pomoc w poruszaniu i przemieszczaniu obejmuje, w szczególności zmianę ułożenia ciała, przemieszczanie w obrębie mieszkania, ubieranie i rozbieranie, w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna nie jest w stanie tego dokonać własnymi siłami.

5. Pomoc w prowadzeniu i zaopatrzeniu gospodarstwa domowego jest usługą pielęgnacyjno-opiekuńczą, jedynie gdy jest wykonywana na rzecz osoby samotnej albo w sytuacji, gdy osoby wspólnie zamieszkujące z osobą niepełnosprawną nie mogą podjąć się prowadzenia i zaopatrzenia gospodarstwa domowego.

§24. Usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze świadczone są na podstawie umowy o świadczenie usług opiekuńczych.

1. Przez umowę o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych podmiot świadczący usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze zobowiązuje się do świadczenia usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, a osoba niepełnosprawna do zapłaty wynagrodzenia.
2. Umowa określa poszczególne usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze ze wskazaniem czasu i miejsca świadczenia usług.
3. Do umowy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zlecenia.
4. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.
5. Umowę o świadczenie usług pielęgnacyjno - opiekuńczych sporządza się co najmniej w trzech egzemplarzach, po dwóch dla każdej ze stron oraz jednym, który osoba niepełnosprawna, której przyznano świadczenie pielęgnacyjno-opiekuńcze jest obowiązana przekazać do ośrodka pomocy społecznej właściwego w sprawie przyznania świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńczego.
6. Usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze mogą być świadczone w formie opieki domowej.
7. Świadczący usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze są obowiązani do świadczenia tych usług na poziomie określonym w standardzie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych.

§25. Wójt określi, w drodze zarządzenia, wzór umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, biorąc pod uwagę konieczność wyszczególnienia świadczonych usług oraz wyróżnienia stopnia niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej.

§26. Usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze może świadczyć podmiot/osoba:

1. który jest opiekunem profesjonalnym lub który zatrudnia opiekunów profesjonalnych;
2. daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną;
3. posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną potwierdzone dyplomem lub świadectwem ukończenia wyższej lub ponadgimnazjalnej szkoły o profilu medyczno-społecznym albo dyplomem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe lub świadectwem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. Poz. 59 i 949).

§27. W ramach kontroli ośrodek pomocy społecznej weryfikuje czy podmiot świadczący usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze:

- 1) spełnia warunki, o których mowa w art. 43 albo art. 55 ust. 2;
- 2) świadczy usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze:
 - a) zgodnie ze standardem usług pielęgnacyjno-opiekuńczych;
 - b) zgodnie z umową o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych.

§28. W wyniku przeprowadzonej kontroli ośrodek pomocy społecznej może:

- 1) zobowiązać podmiot świadczący usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze do realizowania zaleceń pokontrolnych;
- 2) odmówić zapłaty za usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze na podstawie czeku opiekuńczego;
- 3) wykreślić asystenta osoby niepełnosprawnej z Wykazu asystentów osób niepełnosprawnych oraz innych podmiotów świadczących usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze.
4. W przypadku, gdy udzielający świadczeń opieki zdrowotnej poweźmie uzasadnione wątpliwości co do zakresu, liczby lub jakości świadczeń opiekuńczych informuje o tych zastrzeżeniach wójta.

§29. Przeszkolenia z zakresu opieki nad osobą niesamodzielną dla:

1. osób bliskich,
2. asystentów osoby niepełnosprawnej – przeprowadza bezpłatnie ośrodek pomocy społecznej,
3. osoba inna niż osoba bliska może odbyć przeszkolenie.

§ 30. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonak

**Uzasadnienie do projektu uchwały z dnia2020r.
wprowadzająca Program "Czerwonacka Karta Osoby Niepełnosprawnej"**

Uchwała wywierać będzie krótko i długookresowy wpływ na życie części grupy mieszkańców gminy Czerwonak. Obecnie, dla samorządów gminnych opieka nad osobami wymagającymi opieki jest zadaniem własnym. Koszty opieki są tak wysokie, że bardzo trudno je sfinansować ze środków prywatnych osób dotkniętych niepełnosprawnością lub ich rodzin, nawet przy częściowym dofinansowaniu przez samorząd. Wobec braku dostępności do opieki (głównie z powodu wysokich kosztów) rodziny muszą sobie radzić same, czyniąc często rozpaczliwe wysiłki, by pomóc najbliższym. Bywa, że robią to kosztem własnych aspiracji życiowych, szans na rynku pracy, z narażeniem zdrowia. Mnożą się przypadki zaniedbań opiekuńczych zarówno ze strony rodzin jak i gmin. W takim stanie organizacji i zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych stajemy u progu znaczącego wzrostu liczby osób wymagających pomocy innych w podstawowych czynnościach życiowych. Nowe rozwiązania pozwolą podtrzymać gotowość rodzin do niesienia pomocy najbliższemu, wymagającemu opieki. Mają zapewnić dostępność do pomocy, odpowiednią jakość usług oraz ciągłość opieki. Rodziny dostaną narzędzia i uprawnienia umożliwiające im utrzymanie dobrostanu krewnych zależnych od opieki. Gmina dostanie narzędzia prawne i finansowe do realnego wspierania rodzin w ich funkcjach opiekuńczych i podejmowania się opieki w sytuacjach, gdy rodzina jest niewydolna. Poza nielicznymi wyjątkami, to bliscy będą organizatorami pomocy i będą odpowiadać za jej codzienną jakość. Gmina będzie zobowiązana do kontroli, reagowania w sytuacjach niewydolności opiekuńczej rodzin oraz rzetelnego informowania o procedurach i należnych świadczeniach.

Osoby wymagające wsparcia i mogące być bezpośrednimi beneficjentami czeku opiekuńczego to osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny, korzystające z usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, osoby, których opiekunowie pobierają świadczenie ze względu na rezygnację z pracy zawodowej ze względu na konieczność opieki nad osobą niepełnosprawną (opiekunowie pobierający świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek pielęgnacyjny), a także osoby niepełnosprawne tylko biologicznie (bez formalnego potwierdzenia stopnia niepełnosprawności), które nie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, lecz np. kupują usługi opiekuńcze na wolnym rynku lub korzystają z pomocy nieformalnych sieci wsparcia (krewni, sąsiedzi).

Uchwała jest formą dopełnienia systemu wsparcia osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, wyrażonej wprowadzoną 31 lipca 2019r. przez Parlament RP Ustawą o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Przyjęcie uchwały uważam za uzasadnione społecznie.

Uchwała niesie za sobą skutki finansowe dla budżetu gminy.